

Sygn. akt VII U 2954/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan - Karasińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 lutego 2020 r. w Warszawie

sprawy B. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania B. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 12 kwietnia 2019 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 12 kwietnia 2019 r. znak: (...) w ten sposób, że dodatkowo ustala prawo B. M. do przeliczenia emerytury przyznanej decyzją z dnia 12 kwietnia 2018 r. znak: (...) bez pomniejszania jej wysokości o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych wcześniej emerytur przysługujących na podstawie art. 46 w związku z art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i podejmuje wypłatę emerytury od dnia 1 kwietnia 2018 r.;

2. w pozostałym zakresie odwołanie oddala.

Sygn. akt VII U 2954/19

UZASADNIENIE

W dniu 24 maja 2019 r. **B. M.** złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 8 maja 2019 r.

znak: (...) uchylającej decyzję z dnia 12 kwietnia 2018 r. oraz ustalającej wysokość emerytury i podejmującej wypłatę świadczenia od dnia 1 kwietnia 2019 r., zaskarżając ją w części dotyczącej podjęcia wypłaty świadczenia od ww. daty. Odwołująca wniosła o wyrównanie wypłaconego świadczenia na podstawie art. 26 od dnia 6 listopada 2008 r. (odwołanie k. 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 14 czerwca 2019 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy powołał się na treść art. 133 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazując, że na mocy skarżonej decyzji ustalił wysokość świadczenia od postawy obliczenia niepomniejszonej o kwoty pobranej wcześniejszej emerytury od

1 kwietnia 2019 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym została złożona skarga, zgodnie z treścią ww. przepisu, a w przedmiotowej sprawie brak jest błędu organu rentowego (odpowiedź na odwołanie k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. M., urodzona (...), ma przyznane prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 29 września 2008 r. na mocy decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 6 listopada 2008 r. znak: E (...). Emerytura była następnie przeliczana z uwagi na uwzględnienie dodatkowego stażu pracy odwołującej, a także waloryzowana. Na dzień 20 marca 2015 r. wysokość wcześniejszej emerytury wynosiła 1848,63 zł (wniosek o emeryturę z 29.09.2008 r. k. 1 a.r., decyzja ZUS z 6.11.2008 r. k. 72 a.r., decyzje ZUS ws. waloryzacji i przeliczenia emerytury k. 100 a.r., 124-137 a.r., nieoznaczone karty a.r. tom I).

W dniu 4 kwietnia 2018 r. B. M. złożyła w ZUS (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.

Po rozpoznaniu ww. wniosku ZUS (...) Oddział w W. decyzją z dnia 12.04.2018 r. znak: (...) przyznał odwołującej prawo do emerytury od miesiąca w którym złożono wniosek, tj. od dnia 1 kwietnia 2018 r. Wysokość emerytury, obliczonej zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej, wyniosła

1809,57 zł. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że emerytura powszechna jest niższa od dotychczas wypłacanej emerytury wcześniejszej, wobec czego nadal wypłacane będzie świadczenie dotychczasowe (wniosek o emeryturę k. nieokreślona karta a.r., decyzja ZUS z 12.04.2018 r. nieoznaczona karta a.r.).

W dniu 6 marca 2019 r. Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok w sprawie o sygn. P 20/16, na podstawie którego orzekł o niezgodności z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 39 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed dniem 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie

art. 46 tej ustawy. Powyższe orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego weszło w życie z dniem 21 marca 2019 r. (okoliczność bezsporna).

W dniu 23 kwietnia 2019 r. (data prezentaty w ZUS) B. M. złożyła w ZUS (...) Oddział w W. na formularzu (...) skargę o wznowienie postępowania w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. (skarga o wznowienie postępowania – nieoznaczone karty a.r.).

Po rozpoznaniu powyższego wniosku organ rentowy wydał w dniu 8 maja 2019 r. decyzję znak: (...) na podstawie której, w wyniku wznowienia postępowania, uchylił decyzję z 12.04.2018 r. znak: (...) oraz ustalił wysokość powszechnej odwołującej w wysokości 2796392 zł i podjął jej wypłatę od 1 kwietnia 2019 r.

W decyzji wskazano, że wysokość emerytury obliczono bez pomniejszenia o kwoty pobranej wcześniejszej emerytury przysługującej na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy

o emeryturach i rentach z FUS, a ponadto uwzględniono wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31 marca 2019 r. (decyzja ZUS z 8.05.2019 r. – nieoznaczona karta a.r.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny, na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy oraz aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu, powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Rozważenie zasadności wywiedzionego przez ubezpieczoną odwołania wymaga bliższego przytoczenia motywów wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. sygn. akt P 20/16, na mocy którego Trybunał orzekł o niezgodności z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 25 ust. 1b emerytalnej, w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r., w zakresie, w jakim dotyczy kobiet urodzonych w (...) r., które przed dniem 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy. Powyższe rozstrzygnięcie stanowiło bowiem podstawę wznowienia postępowania przez organ rentowy w sprawie przyznania ubezpieczonej prawa do emerytury powszechnej, a w dalszej kolejności, wydania przez organ rentowy skarżonej decyzji.

W uzasadnieniu tego wyroku Trybunał nakreślił główne elementy istoty tej problematyki, wskazując, że wprowadzony ustawą emerytalną nowy system świadczeń emerytalnych przewiduje jedynie przejściowe utrzymanie preferencyjnych rozwiązań, dotyczących możliwości nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Zasadniczo regulacja ta dotyczy tylko tych ubezpieczonych, którzy w dniu wejścia w życie tej ustawy (1 stycznia 1999 r.) osiągnęli, bez względu na płeć, wiek co najmniej 50 lat,

a więc urodzili się nie później niż w dniu 31 grudnia 1948 r. Odstępstwo od tej zasady dotyczy osób, które urodziły się (...). Jest ono obwarowane kolejnymi warunkami, w tym w szczególności uzależnione jest od spełnienia przesłanki nabycia prawa do emerytury do dnia 31 grudnia 2008 r. Możliwość nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 46 w związku z art. 29 ustawy emerytalnej przez kobiety także nie dotyczy wszystkich kobiet urodzonych w latach 1949-1968, lecz tylko tych, które urodziły się nie później niż do dnia 31 grudnia 1953 r. ze względu na wymóg nabycia prawa do emerytury

do dnia 31 grudnia 2008 r. Zakwestionowane regulacje prawne dotyczyły zatem jednolitej grupy kobiet, które zachowały prawo do uzyskania emerytury powszechnej po uprzednim pobieraniu emerytury wcześniejszej przysługującej po ukończeniu 55 lat. Do grupy tej należą kobiety urodzone w latach 1949-1953. Jednak po wejściu w życie z dniem 1 maja 2013 r. dodanego art. 25 ust. 1b tylko część z nich, a mianowicie kobiety urodzone w (...) r., zostały pozbawione możliwości zrealizowania prawa do powszechnej emerytury na dotychczasowych zasadach, bez pomniejszania podstawy obliczenia emerytury o kwoty pobranych emerytur wcześniejszych. W konsekwencji z jednolitej kategorii podmiotów podobnych wyodrębniona została grupa kobiet z rocznika 1953, która podobnie jak pozostałe kobiety należące do tej kategorii nabyła co prawda prawo zarówno do emerytury wcześniejszej, jak i powszechnej, lecz przy obliczaniu tego ostatniego świadczenia znajdują zastosowanie wobec nich odmienne, mniej korzystne zasady od tych, które obowiązywały przy obliczaniu emerytury powszechnej kobietom urodzonym w latach 1949-1952. Tymczasem świadczenia te mają cechę wspólną, relewantną ze względu na treść zaskarżonej regulacji, a mianowicie miały one umożliwić osobom w wieku starszym, ze stosunkowo długim stażem ubezpieczenia, zachowanie przywileju przejścia na wcześniejszą emeryturę i możliwość uzyskania kolejnej emerytury

po osiągnięciu powszechnie obowiązującego wieku emerytalnego. Ich celem było więc łagodzenie skutków likwidacji uprawnień emerytalnych obniżających wiek emerytalny, co było jednym z głównych założeń reformy emerytalnej.

W dalszej części uzasadnienia Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że skoro ustawodawca w ramach nowego zreformowanego systemu stworzył pewnej grupie osób możliwość przejścia na emeryturę na uprzednich, korzystniejszych zasadach, to działając

w zaufaniu do prawa, mogły one w sposób uprawniony oczekiwać, że ich uprawnienia będą realizowane w oparciu o te zasady, bez względu na fakt, że miały świadomość kapitałowego charakteru nowych regulacji, które będą podstawą ustalania wysokości emerytury kolejnych roczników. Jeżeli w tym systemie ustawodawca zrobił wyjątek w stosunku do pewnej grupy kobiet, to w takich okolicznościach sama świadomość pozostawiania w uprzywilejowanej sytuacji oraz znajomość nowych zasad systemu emerytalnego opartego na kapitalizacji składek nie oznacza powinności liczenia się z możliwością objęcia tej grupy osób nowymi uregulowaniami. Zdaniem Trybunału podejmowanie decyzji o przejściu na wcześniejszą emeryturę nie może wiązać się z pozostawianiem w niepewności co do ukształtowania ich sytuacji prawnej w przyszłości, jeżeli jest konsekwencją decyzji podjętych w oparciu o obowiązujący stan prawny. Rozpoczęcie realizacji prawa do wcześniejszej emerytury,

która bezpośrednio wpływa na wysokość emerytury powszechnej – w oparciu o zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa – stanowi podstawę uzasadnionego oczekiwania, że ustawodawca nie zmieni w sposób niekorzystny „reguł gry” w stosunku

do osób korzystających ze swoich uprawnień na zasadach wskazanych w ustawie i tym samym nie będzie pułapką dla tych, którzy w zaufaniu do obowiązującego prawa, określającego w dodatku horyzont czasowy wypłacanych świadczeń i zasad ich realizacji, skorzystali ze swoich uprawnień. Nie oznacza to oczywiście, że ustawodawca

w uzasadnionych okolicznościach nie może dokonywać reform, zmieniając na niekorzyść dotychczasowe rozwiązania. Skoro jednak ustawodawca dokonując reformy systemu emerytalnego w 1999 roku zdecydował się na stopniowe wygaszanie „przywilejów”

i pozostawił w pewnych obszarach wybór ubezpieczonym po spełnieniu określonych warunków, powinien do momentu „skonsumowania” tych uprawnień utrzymać te same reguły gry. Osoby te miały świadomość dokonujących się zmian, przede wszystkim z przechodzenia z systemu zdefiniowanego świadczenia do systemu zdefiniowanej składki. Działając jednak

w zaufaniu do prawa, mogły dokonać wyboru i spodziewać się, że ustawodawca nie zmieni zasad, tym bardziej że w stosunku do pozostałych roczników z tej grupy wywiązała się

ze swoich zobowiązań. Kobiety z rocznika 1953 miały zatem uzasadnione prawo oczekiwać, że choć pozostają w stosunkowo lepszej sytuacji niż kolejne pokolenia, to nie zostanie wobec nich dokonana zmiana zasad ustalania wysokości świadczenia.

Trybunał Konstytucyjny podkreślił przy tym, że należy odróżnić sytuację, w której uprawnienia (przywileje) zmienia się, ogranicza czy nawet odbiera na przyszłość, od sytuacji, w której „reguły gry” zmienia się w trakcie realizacji uprawnień w taki sposób, że uprzednio podjęte decyzje okazują się mieć niekorzystny wpływ na ukształtowanie kolejnych uprawnień, a ubezpieczeni nie mogli przewidzieć takiej zmiany w momencie podejmowania decyzji. W takich właśnie okolicznościach dokonano zmiany regulacji uprawnień kobiet urodzonych w (...) roku. Skorzystały one z możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę, nie mając świadomości, że w przyszłości ustawodawca zmodyfikuje zasady ustalania wysokości emerytury w ten sposób, że skonsumowanie świadczeń na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów wpłynie niekorzystnie na ich ukształtowanie w przyszłości. Kobiety urodzone w (...) roku rozpoczęły realizację swojego uprawnienia i pobierały świadczenie, znając wynikające stąd skutki prawne. Wiedziały, że objęte zostały odrębnymi zasadami ustalania wysokości emerytury powszechnej i że świadczenia wypłacane w ramach tego uprawnienia nie wpłyną na zasady ustalania wysokości emerytury powszechnej.

W momencie rozpoczęcia realizacji uprawnień, świadczenia w ramach wcześniejszej emerytury i emerytury powszechnej nie były ze sobą powiązane w taki sposób, że realizacja pierwszego powodowała zmniejszenie podstawy emerytury powszechnej. Innymi słowy, problematyczność regulacji polega nie na tym, że pobrane wcześniej emerytury pomniejszają podstawę do wyliczenia emerytury (taka bowiem jest istota nowego ubezpieczenia emerytalnego), lecz na tym, że kobiety urodzone w latach 1949-1953 zostały przez ustawodawcę (w 1998 r.) „poinformowane”, że mogą odejść na wcześniejszą emeryturę,

a następnie na powszechną, bez umniejszenia podstawy do wyliczenia emerytury, po czym ustawodawca (w 2012 r.) wprowadził zmianę dotyczącą w istocie tylko kobiet z 1953 r. przewidującą, że jeżeli jednak pobierały wcześniejszą emeryturę to suma tych świadczeń pomniejszy podstawę wyliczenia emerytury powszechnej.

Powołane orzeczenie niewątpliwie stanowi przełom w zakresie dotychczas obowiązujących zasad obliczania emerytury powszechnej kobiet urodzonych w (...) roku, które przed dniem 1 stycznia 2013 roku nabyły prawo do emerytury na podstawie

art. 46 ustawy emerytalnej. Doprowadziło ono do wyrugowania niekorzystnych dla ww. kobiet zasad obliczania emerytury i w konsekwencji otworzyło drogę do wznowienia postępowań zakończonych wydaniem decyzji przyznających emeryturę z zastosowaniem niekorzystnego i niekonstytucyjnego sposobu obliczenia. Zwrócił na to uwagę również sam Trybunał w uzasadnieniu powyższego orzeczenia, wskazując, że skutkiem wyroku jest prawo wznowienia postępowania z mocy art. 190 ust. 4 Konstytucji RP dla wszystkich kobiet objętych zakresem orzeczenia Trybunału, możliwe do zrealizowania w trybie wznowienia postępowań zakończonych wydaniem wyroku przez sądy pracy i ubezpieczeń społecznych

na podstawie art. 401¹ k.p.c., zaś w przypadku osób, które nie odwołały się od decyzji wydanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 145a k.p.a. w związku z art. 124 ustawy emerytalnej. Zaznaczył przy tym, że pojęcie „wznowienia postępowania”, o którym mowa w art. 190 ust. 4 Konstytucji ma szersze znaczenie niż pojęcie „wznowienia” w sensie technicznym, przewidziane w odpowiednich procedurach regulowanych w ustawach i obejmuje wszelkie instrumenty proceduralne stojące do dyspozycji stron, organów i sądów, wykorzystanie których umożliwia przywrócenie stanu konstytucyjności orzeczeń.

Na gruncie powyższego Sąd Okręgowy zważył, że wydanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych skarżonej przez ubezpieczoną decyzji z 8 maja 2019 r. było bezpośrednim skutkiem wznowienia postępowania w sprawie zakończonej decyzją z 12 kwietnia 2018 r.,

na podstawie której organ rentowy przyznał B. M. prawo do emerytury powszechnej od 1 kwietnia 2018 r. Wysokość emerytury została wówczas obliczona

z uwzględnieniem regulacji przewidzianej w art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 53 – dalej jako ustawa emerytalna), zgodnie z treścią tego przepisu, jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę częściową lub emeryturę na podstawie przepisów art. 46, 50, 50a, 50e, 184 lub

art. 88 ustawy Karta Nauczyciela, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Tym samym organ rentowy obliczył pierwotną wysokość emerytury powszechnej z pomniejszeniem o kwoty pobranej przez odwołującą emerytury wcześniejszej, przysługującej jej od 29 września 2008 r. Postępowanie zostało wznowione

na podstawie art. 145a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, tj. w związku

z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. sygn. akt P 20/16.

Efektom wznowienia postępowania było zatem uchylene pierwotnej decyzji przyznającej ubezpieczonej prawo do emerytury powszechnej, jak również ponowne ustalenie jej wysokości bez uwzględnienia powołanego wyżej pomniejszenia. Jednocześnie organ rentowy ustalając nową wysokość emerytury podjął jej wypłatę od 1 kwietnia 2019 r., co też zostało zakwestionowane przez ubezpieczoną.

Przyjęcie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych daty 1 kwietnia 2019 r., od której należy wypłacać ubezpieczonej emeryturę powszechną liczoną bez uwzględnienia art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej wynikało z art. 133 ust. 1 i 2 tej ustawy. Zgodnie z treścią tego przepisu, w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa

do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;

2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

Przy tym, zgodnie z ust. 2, powyższe regulacje stosuje się odpowiednio również w razie ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości wskutek wznowienia postępowania przed organami odwoławczymi albo wskutek kasacji, z tym że za miesiąc zgłoszenia wniosku przyjmuje się miesiąc wniesienia wniosku o wznowienie postępowania lub o kasację.

Powyższa regulacja, formułując zasadę terminu wypłaty nowo ustalonych świadczeń

na skutek nowych okoliczności, odnosi się zatem wprost do skutku w postaci ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości, niezależnie od przyczyn inicjujących ten stan rzeczy. Oznacza to, że organ rentowy, będąc związany materialnoprawną podstawą decyzji wydanej w przedmiocie ubezpieczonej, miał obowiązek jego zastosowania.

Niemniej jednak konfrontując charakter powyższego przepisu, którego rolą jest swoiste uporządkowanie i ujednoczenie kwestii wypłaty nowo ustalanych lub przeliczanych świadczeń, z istotą przytoczonego wyżej orzeczenia oraz dalekosiężnymi skutkami jakie może i powinno wywołać na tle sytuacji emerytalnej kobiet urodzonych w (...) roku zważył, że ma ono znaczenie jedynie formalne i jako takie nie stoi na przeszkodzie sanacji konstytucyjności o której jest mowa w cytowanym wyżej uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Niewątpliwie bowiem pożądanym efektem uznania art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej za niezgodny z art. 2 Konstytucją RP winno być w istocie zachowanie pierwotnie przewidzianych na tle reformy emerytalnej z 1999 roku uprawnień do korzystniejszego przeliczenia emerytury. Pełna realizacja tak rozumianego prawa do sanacji konstytucyjności, na którą zwracał uwagę Trybunał w uzasadnieniu powyższego orzeczenia może odbyć się zatem poprzez swoiste przywrócenie stanu poprzedniego, tj. sprzed wprowadzenia powyższej, uznanej za niekonstytucyjną regulacji prawnej. To z kolei winno znaleźć odzwierciedlenie nie tylko w stosownych wyliczeniach w zakresie wysokości emerytury – a więc bez pomniejszenia o kwoty pobranej emerytury wcześniejszej – lecz również w istocie wypłaty świadczenia od dnia, w którym spełniła ona warunki do jej uzyskania emerytury, a zatem momentu, od którego powinno przysługiwać. Rozstrzyganie w trybie wznowionego postępowania na skutek uznania normy prawnej za niezgodną z Konstytucją odnosi bowiem w istocie stanu faktycznego i prawnego aktualnego na dzień rozstrzygania pierwotnego, z tym, że odbywa się to bez uwzględnienia niekonstytucyjnego przepisu. Tak rozumianej realizacji prawa do sanacji konstytucyjności w ocenie Sądu Okręgowego nie mogą stać na przeszkodzie kwestie formalne. Wymaga przy tym zaznaczenia, że sytuacja ta jest dalej idąca niż sygnalizowane wyżej przypadki stwierdzenia przez organ rentowy braku możliwości wznowienia postępowania na podstawie art. 146 § 1 k.p.a. w zw. z art. 151 § 2 k.p.a., bowiem na gruncie sprawy odwołującej do wznowienia skutecznie doszło. W konsekwencji dla pełnej realizacji założeń w zakresie ponownego rozpatrywania spraw o emerytury kobiet z rocznika 1953, o których mowa w wyroku Trybunału Konstytucyjnego, w sprawie niniejszej konieczne było podjęcie wypłaty nowo przeliczonej emerytury ubezpieczonej od dnia, w którym świadczenie to by jej przysługiwało, gdyby jego pierwotna wysokość została ustalona z wykluczeniem normy przewidzianej w art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, a zatem, zgodnie z art. 129 § 1 tej ustawy, od dnia 1 kwietnia 2018 r.

Powyższe, zdaniem Sądu Okręgowego, jest adekwatne z perspektywy standardów wytyczonych zasadami demokratycznego państwa prawa, a w szczególności rekompensuje zaufanie obywateli do państwa i prawa, jakie część obywateli utraciła na skutek obowiązywania uznanego za niekonstytucyjny art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

W ocenie Sądu nie można również pomijać zamierzeń ustawodawcy, który dostrzegając problematykę stanowiącą przedmiot rozstrzygania przez Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 6 marca 2019 r. podjął inicjatywę w zakresie uregulowania sposobu przeliczania emerytury z uwzględnieniem braku w aktualnym stanie prawnym art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. W dniu 13 listopada 2019 r., Marszałkowi Senatu RP przedłożono senacki projekt o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ((...) nr 12), którego założeniem jest nie tylko wypełnienie powyższej luki, lecz również realizacji sanacji konstytucyjności przepisów ustawy emerytalnej w sposób zakreślony wyżej przez Sąd zarówno poprzez zagwarantowanie możliwości skutecznego wznowienia postępowania w sprawach emerytur kobiet z rocznika 1953 zakończonych decyzją (co też, na gruncie praktyki orzeczniczej tutejszego Sądu, stanowi odrębny, a przy tym wielce istotny problem), jak też unormowanie obowiązku ponownego ustalenia wysokości emerytury od dnia spełnienia przez upoważnioną osobę warunków do jej uzyskania.

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy uwzględnił częściowo odwołanie B. M. i orzekając co do istoty na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił skarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił wysokość przysługującej jej emerytury i podjął jej wypłatę od 1 kwietnia 2018 r. od podstawy obliczenia niepomniejszonej o kwoty pobranej emerytury wcześniejszej zgodnie z sentencją wyroku, zaś w pozostałym zakresie odwołanie oddalił.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć (...)

KM